

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 29 Nisan 2025

Sayı : 11112

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27854

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve talep ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU

Diyarbakır Milletvekili

Yargılamaların temelini oluşturan ilkelere biri, hukuki güvenlik ve belirlilik ilkesidir. Mahkemelerce verilen kısa kararlar, yargılamanın sonucunu bağlayıcı şekilde ilan eder. Kısa kararın ardından düzenlenen gerekçeli kararın, kısa karar doğrultusunda olması ve onu aşmaması bir zorunluluktur. Ancak son dönemde bazı davalarda, kısa kararda verilen kararın tam aksi veya farklı şekilde gerekçeli kararla değiştirilmesi vakalarına rastlanılmaktadır.

Özellikle bir örnekte; kısa kararda "davanın kabulüne" karar verilmişken, daha sonra yazılan gerekçeli kararda "sehven kabul denildiği, aslında davanın kısmen kabulüne, kısmen reddine karar verildiği" belirtilmiştir. Bu durum, hem yargı kararlarının kesinliği ve güvenilirliği ilkesine zarar vermekte, hem de adil yargılanma hakkını ihlal etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde son 5 yıl içinde ve 2025 yılı Ocak - Mart döneminde kısa karar ile gerekçeli karar arasında ciddi uyumsuzluk olduğu gerekçesiyle yapılan şikâyet, istinaf ve temyiz başvuru sayısı kaçtır?
2. Bir mahkeme, kısa kararda verdiği hükmü gerekçeli kararda değiştirebilir mi? Bu konuda Hâkimler ve Savcılar Kurulu (HSK) veya Adalet Bakanlığı tarafından belirlenmiş bir iç genelge, talimat veya düzenleme mevcut mudur?
3. Kısa kararda "davanın kabulüne" karar verildikten sonra gerekçeli kararda "sehven kabul edildiği" belirtilerek "kısmen kabul, kısmen ret" kararı verilmesi yasal mıdır? Bu tür bir değişiklik yasal dayanağını hangi mevzuattan almaktadır?
4. Kısa karar ile gerekçeli karar arasında çelişki olması durumunda hangi karar esas alınır? Bu konuda Adalet Bakanlığı'nın uygulamaya yönelik bir düzenleme yapmayı düşündüğü bir çalışması bulunmakta mıdır?
5. Bu tür çelişkili kararlar nedeniyle mağduriyet yaşayan vatandaşların tazminat talep etme hakları var mıdır? Var ise, bu hakka hangi yollardan ulaşabilirler?
6. Adalet Bakanlığı'nın, yargı kararlarının güvenilirliğini ve kısa karar ile gerekçeli karar arasındaki uyumu sağlamak için planladığı bir denetim, eğitim veya reform çalışması var mıdır?
7. Mahkemelerde sehven yanlış karar verilmesini önlemek amacıyla hâkimler için bir "kontrol mekanizması" kurulması düşünülmekte midir?